

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

от
Министерския съвет на Република България
по
конституционно дело № 20 за 2013 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение на Конституционния съд от 26 септември 2013 г. сме конституирани като заинтересована страна по конституционно дело № 20 за 2013 г., образувано по искане на тричленен състав на Върховния административен съд (ВАС) за установяване противоконституционността на чл. 10, ал. 1 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) и за несъответствие с международните договори, по които Република България е страна. Вносителите на искането поддържат, че оспорената разпоредба противоречи на чл. 60 на Конституцията на Република България в контекста на чл. 1 на Допълнителния протокол на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи.

Доводите за противоконституционност на посочената разпоредба изхождат от описания в искането конкретен казус по адм. дело 568/2013 г. на ВАС, касаещ имот - частна собственост, на който по силата на Закона за устройството и застрояването на Столична община (ЗУЗСО) е променено предназначението с включването му като

част от зелената система на Столична община. Срокът за отчуждаване, посочен в закона, е 15 год. като в същото време за имота по силата на оспорената разпоредба се дължи заплащане на данък. Вносителите на искането поддържат, че променения устройствен статут на имота не предполага той да бъде третиран като имущество по смисъла на чл. 60 от Конституцията. Вносителите намират, че ограниченията, които законодателството предопределя по отношение на правото на собственост върху процесния имот се отразяват върху задължението на собствениците му за плащане на данък. Посочва се, че на практика държавата е ограничила правото на собственост върху процесния имот до степен то да не може реално да се упражнява, като същевременно налага данъчно задължение за този имот, еднакво с това на другите собственици, които не са подложени на подобни ограничения.

Не подкрепяме искането по следните съображения:

Съгласно оспорваната разпоредба на чл. 10, ал. 1 от ЗМДТ с данък върху недвижимите имоти се облагат разположените на територията на страната сгради и поземлени имоти в строителните граници на населените места и селищните образувания, както и поземлените имоти извън тях, които според подробен устройствен план имат предназначението по чл. 8, т. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) и след промяна на предназначението на земята, когато това се изисква по реда на специален закон. Разпоредбата на чл. 10, ал. 1 посочва обектите на данъчно облагане по ЗМДТ: на първо място това са сградите и поземлените имоти в строителните граници на населените места и селищните образувания; на следващо място това са поземлените имоти извън тези места, които имоти според подробен устройствен план имат предназначението по чл. 8, т. 1 от Закона за устройство на територията. Разпоредбата на чл. 10, ал. 1 въвежда общо задължение за плащане на данък за всички имоти в населените места и селищните образувания и препраща към чл. 8, т. 1 от ЗУТ за случаите при които ще се заплаща такъв данък за имотите извън населените места и селищните образувания. Описаното в правната норма принципно задължение за плащане на данъците за имотите е напълно в духа на чл. 60 от Конституцията, че гражданите са длъжни да плащат данъци и такси и по никакъв начин не му противоречи. Безспорно процесният имот е имущество по смисъла на чл. 60 от Конституцията и по принцип подлежи на данъчно облагане. Процесният имот е имот с конкретно предназначение по смисъла на чл. 8, т. 1 от ЗУТ – за зелена площ и за него съществуват ограничения при ползването и разпореждането. Поставените в искането проблеми

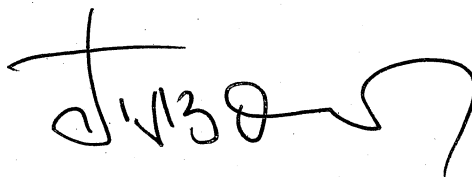
относно облагането на имоти с ограничено ползване повдигат принципно въпроса защо процесният и други такива със същия и подобен режим имоти не са освободени от облагане, но не водят до извода, че една разпоредба, въвеждаща общо задължение за заплащане на данъци, е противоконституционна. Разпоредбата на чл. 60, ал. 1 от Конституцията, за която се твърди, че се нарушава гласи, че гражданите са длъжни да плащат данъци и такси, установени със закон, съобразно техните доходи и имущество. До противоконституционност би се стигнало, ако законовата разпоредба въвежда задължение за плащане на данък, което не съответства на доходите и имуществото на гражданите, но разпоредбата на чл. 10, ал. 1 определя само обекта на данъчното облагане, но не и начина за определяне на данъчната тежест, нито въвежда отделни режими на данъчно третиране при сходни данъчни обекти. Както и Конституционният съд се е произнесъл в Решение №12/1994 г. по к. д. № 12 от 1994 г., принципът на равноправие пред закона би бил нарушен само ако вътре в отделните режими за данъчно третиране на правните субекти съществуват законни привилегии. С оспорената разпоредба се въвежда общ режим за заплащане на данък за всички имоти в границите на населените места и това не противоречи на чл. 60, ал. 1 от Конституцията. Застъпените в искането доводи повдигат въпроса дали законодателят не е следвало в съответствие с чл. 60, ал. 2 да приложи данъчно облекчение за такива имоти, което обаче не прави чл. 10, ал. 1 от ЗМДТ противоречаща на чл. 60, ал. 1 от Конституцията.

Според т. 33 от Приложението към чл. 3, ал. 2 от ЗУЗСО, част „Устройствена зона и терени за озеленяване“, терените на локалните градини и за озеленяване са публична държавна собственост. Разпоредбата на чл. 17, ал. 1, т. 1 от ЗУЗСО определя срок от 15 години за започване на отчуждителни процедури за изграждане на обекти - публична общинска или публична държавна собственост, на територията на Столичната община за обекти на зелената система. Държавата ще придобие собствеността върху съответните имоти след приключване на отчуждителните процедури и тогава те ще станат публична държавна собственост. В същото време с Наредбата за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Столична община се уреждат обществените отношения, свързани с планирането, изграждането, устойчивото поддържане, опазване и развитие на зелената система на Столична община, независимо от формите на собственост, а органите на управление на зелената система са Столичният общински съвет, кметът на

Столичната община и кметовете на районите. С оглед ограниченията в ползването и разпореждането с такива имоти би могло да се обсъдят законодателни промени за освобождаване от данък на собствениците на тези имоти до момента на отчуждаването им или плащането на данъка да бъде възложено на органа, които ги управлява – Столичния общински съвет, така както чл. 11, ал. 5 от ЗМДТ предвижда, че за имотите - държавна или общинска собственост, данъчно задължено е лицето, което ги управлява (както се посочва и в искането режим с освобождаване от данък за такива имоти е съществувал по отм. Закон за благоустройство на населените места). Съществуващата уредба не води сама по себе си до противоконституционност на общото правило в чл. 10, ал. 1 от ЗМДТ, че с данък върху недвижимите имоти се облагат разположените на територията на страната сгради и поземлени имоти в строителните граници на населените места и селищните образувания. Приемането на противното би довело до отмяна на чл. 10, ал. 1 или на част от него, което ще доведе до противоречие на данъчния режим по ЗМДТ с чл. 60, ал. 1 от Конституцията, тъй като ще отпадне общият режим за облагане по принцип на всички имоти в границите на населените места. Както и Конституционният съд се е произнесъл с решението по к. д. № 12 от 1994 г., въпрос на законодателна воля е отделните групи данъчни субекти да бъдат различно третирани, доколкото това се извършва единствено и само чрез закон.

По посочените съображения считаме, че искането на тричленния състав на ВАС за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от ЗМДТ е неоснователно и следва да бъде отхвърлено.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Пламен Орешарски)